

Varför blir tvålen så?

Demonstation: Visa att två med en syra bildar en fettsyra som är svårlösning och känns som olja.

Om demon: alla stadier. Låt eleverna prova på och ta upp olika förklaringar

Tid: 2–30 min

Material: Tvål, vatten i en hink, citronsyra, pappershanddukar

Riskbedömning: Laborationen anses riskfri

Utförande:

1. Tvätta händerna ”som vanligt” med tvål och vatten. Få upp ett bra skum!
2. Strö lite citronsyra i handen och fortsätt gnugga händerna.
3. Hur känns det? Vad tror du har hänt?

Till Läraren:

Tvålen, består av fettsyornas natriumsalter. När en syra tillsätts byts natrium jonen plats med en vätejon från syran. Då bildas en fettsyra. Syran protoneras. Fettsyran är inte löslig i vatten och tvålen får helt nya egenskaper. Nu känns ”tvålen” som en fet handkräm.

Ett neutralfett är en ester mellan glycerol och tre fettsyror.

Stöd för riskbedömning

Citronsyra: Utropstecken, Varning, H319 och P264, P280

Fettsyra: Ej märkespliktigt